

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7To/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520010388
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Margaréta Jurková Žoldáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7520010388.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Margaréty Jurkovej Žoldákovvej a sudcov JUDr. Miroslava Osifa a Ing. JUDr. Milana Husťáka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 27. januára 2022, v trestnej veci proti P. C. a spol., obžalovaného pre zločin vydierania podľa § 189 ods.1 Tr.zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr.por., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 3.5.2021 sp.zn. 3T/83/2020 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice - okolie rozsudkom sp.zn. 3T/83/2020 zo dňa 3.5.2021 podľa § 285 písm. a) Tr.por. oslobodil obžalovaných P. C. Y. U. S. spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice - okolie sp. zn. 2Pv 245/20/8806 zo dňa 13.07.2020 pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného poriadku, ktorého sa mali dopustiť na tom skutkovom základe že:

v rómskej osade obce Seňa, okres Košice - okolie v dobe od okolo 22:00 hod. dňa 03.05.2020 od 05.05.2020 po vzájomnej dohode pod hrozbou fyzického násillia nútili poškodených P. N. Y. O. M., aby v ich prospech ukradli železo a meď z haly nachádzajúcej sa na Bočiari v okrese Košice - okolie, kde sa im v uvedenom období viackrát vyhrážali, že ak to neurobia, tak ich zabijú, resp. ich tak zbijú, že im budú prikladať studené obklady,

nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok pre ktorý sú obžalovaní stíhaní.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie okresný prokurátor. V písomných dôvodoch odvolania uviedol:

Citovaným rozsudkom súdu boli obžalovaní P. C. Y. U. S. oslobodení spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Košice - okolie sp. zn. 2Pv 245/20/8806-25 zo dňa 13.07.2020 pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 odsek 1 Tr. zák.v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák.

Zo spisu Okresného súdu Košice-okolie 3T/83/2020 vyplýva, že súd dospel k záveru, že nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutok, ktorého spáchanie bolo obžalovaným P. C. Y. U. S. kladené obžalobou za vinu, sa stal.

Poškodení P. N. Y. O. M. oproti prípravnému konaniu svoje výpovede zmenili. P. N. uviedol, že obžalovaný P. C. sa mu nevyhrážal osobne, ale vyhrážky bitkou, ak nepôjde pre neho kradnúť, mu odkázal telefonicky cez jeho brata U. N., ktorý to však poprel. K svojej výpovedi na polícii uviedol, že o bratovi U. nehovoril, lebo mu nechcel škodiť. Poškodený O. M. vypovedal, že sa mu nikto z obžalovaných nevyhrážal a k výpovedi na polícii uviedol, že nič také nevypovedal. Obaja poškodení pred súdom

uviedli, že ich nikto na zmenu výpovede pred súdom nenahováral. U oboch poškodených bola znaleckým psychologickým skúmaním ich osobnosti zistená ľahká mentálna retardácia, správanie s dominanciou sebazvýhodňovania a masívneho sklonu ku klamanu, zveličovaniu a vymýšľaniu si fiktívnych informácií, ako aj správanie a výroky bez etických a charakterových zábran.

Podľa názoru prokurátora sú obžalovaní zo spáchania trestného činu usvedčení výpoveďami poškodených P. N. Y. O. M..

Poškodený P. N. uviedol už v prípravnom konaní, že nevie spávať, nakoľko ho obvinení vyhľadávajú, s tým, že od neho a poškodeného O. M. chcú, aby obaja šli pre nich kradnúť železo a meč, ktoré sú v halách na Bočiari, tam je firma Tatra. Zároveň vo svojej výpovedi uviedol, že v inkriminovanú nedeľu o 22:00 hod. bol u svokry v rómskej osade v Seni spolu s poškodeným O. M., kam za nimi prišli obvinení a chceli od poškodených, aby išli kradnúť železo, ak nepôjdu, tak ich zbijú, že na nich budú prikladať studené obklady a ak aj tak nepôjdu a utečú, tak ich chytia a pozabijajú. Toto ich správanie pokračovalo aj v nasledujúce dni, pričom 04.05.2020 opätovne prišli obvinení za poškodenými a povedali im, že na druhý deň v utorok 05.05.2020 po poškodených prídu, že ich majú čakať na hlavnej ceste v Seni pri odbočke na rómsku osadu a pôjdu pre obžalovaných kradnúť železo aj meč, a že keď tam nebudú, tak poškodených zabijú.

Zároveň poškodený uviedol, že má z obvinených P. C. Y. U. S. strach, že mu ublížia, a to preto, že s nimi nechodí kradnúť.

Zo spáchania trestného činu sú obžalovaní usvedčení výpoveďou poškodeného O. M., z ktorej vyplýva, že dňa 03.05.2020 prišli obvinení za poškodenými a povedali im, že pôjdu kradnúť železo a meč do haly do Bočiara a zároveň im povedali, že ak nepôjdu, tak ich dobijú, že im budú dávať studené obklady, keď to prežijú. Poškodený taktiež uviedol, že dňa 04.05.2020 im obvinení zase hovorili, že pôjdu s nimi nasledujúci deň kradnúť a že ich majú čakať pri odbočke do rómskej osady v Seni, že po nich prídu, pričom aj vtedy sa im obaja obžalovaní vyhrážali, že keď tam nebudú, tak si ich nájdu a zbijú ich na smrť.

Keďže obaja poškodení nevedeli hodnoverným spôsobom vysvetliť rozpory vo svojich výpovediach na hlavnom pojednávaní, preto zmenu ich výpovedí prokurátor v písomných dôvodoch odvolania vyhodnotil ako účelovú, nakoľko obaja v prípravnom konaní boli vypočutí zákonným spôsobom, za účasti obhajcu aj pri vykonanej konfrontácii s obvinenými, tiež aj poškodený O. M. za prítomnosti znalkyne - psychologičky.

Prvostupňový súd sa v rámci dokazovania nevysporiadal tiež s návrhom prokurátora predneseným dňa 09.11.2020 na hlavnom pojednávaní, aby boli vypočutí svedkovia P. M., Y. U. ml. a svedkyňa - manželka C.Á., za účelom vyjadrenia sa ku správe na facebook-u, ktorú mali dostať, a ktorá mala obsahovať vyhrážky voči poškodeným (bližšie vid' zápisnica z hlavného pojednávania zo dňa 09.11.2020 - výsluch svedkyne Y. U.).

Zo znaleckého posudku z odboru psychológie vyplýva, že pamäť svedkov je neporušená vo všetkých troch zložkách. Obaja poškodení sú schopní správne vnímať, zapamätať si a správne reprodukovať prežité udalosti.

Na podklade odvolania okresného prokurátora krajský súd podľa § 317 ods.1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné.

Na verejnom zasadnutí krajského súdu prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla vyhovieť odvolaniu okresného prokurátora z dôvodov uvedených v písomnom vyhotovení odvolania. Dôkazná situácia, ktorú mal okresný súd k dispozícii, nemala viesť k oslobodzujúcemu verdiktu, nakoľko výpovede poškodených na hlavnom pojednávaní neboli pravdivé, ale účelové. Podané odvolanie intervenujúca prokurátorka doplnila v tom, že okresný súd sa v napadnutom rozhodnutí dostatočne nevysporiadal s výpoveďami príslušníkov polície, ktorí uviedli, že poškodení na nich pôsobili vystrašene a potvrdili skutočnosť týkajúcu sa vyhrážania zo strany obžalovaných. V závere navrhla, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný P. C. navrhol zamietnuť odvolanie okresného prokurátora s tým, že rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu považuje za zákonné a spravodlivé. Obžalovaný uviedol, že sa nedopustil žiadnej trestnej činnosti. Ďalej zdôraznil to, že poškodení vlastne nemohli byť vystrašení, keď k ničomu nedošlo, a navyše trestnú činnosť obžalovaných opisovali doma u príslušníka polície P. D..

Na podklade odvolania okresného prokurátora krajský súd podľa § 317 ods.1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pri splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že okresný súd vykonal kontradiktórnym spôsobom všetky potrebné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci a tieto správne a v súlade so zásadou „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“ uvedenou v § 2 ods.4 Tr.por. vyhodnotil jednotlivo a v ich súhrne, a dospel ku správnym skutkovým zisteniam i právnym záverom.

Okresný súd svoje skutkové zistenia správne oprel o výpovede obžalovaných, výpovede poškodených, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní, a predovšetkým o závery znaleckého dokazovania znalkyne z odboru psychológie, ktorá vyšetrovala poškodených P. N. Y. O. M. a o listinné dôkazy, ktoré sú obsahom spisu, na ktoré v napadnutom rozsudku podrobne poukázal. Taktiež poukázal aj na absenciu iných dôkazov svedčiacich o vine obžalovaných.

Tieto dôkazy v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr.por. podrobne a vecne správne odôvodnil v napadnutom rozsudku a vysvetlil, z ktorých dôkazov vychádzal pri oslobodení obžalovaných spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice - okolie č: 2Pv 245/20/8806 zo dňa 13.7.2020.

Okresný súd správne dospel k záveru, že sa nepodarilo dokázať, že predmetný skutok sa stal, a teda jednoznačne a bez relevantných pochybností preukázať, že obžalovaní vydierali poškodených.

Krajský súd rovnako ako okresný súd dospel k záveru, že prokurátor neunesol dôkazné bremeno, ktoré by jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností bolo v konaní preukázané, že sa predmetný skutok stal.

Po vykonanom dokazovaní je potrebné konštatovať, že jediným priamym dôkazom svedčiacim v neprospech obžalovaných je výpoveď poškodených vykonaná v prípravnom konaní. Na hlavnom pojednávaní už poškodení obžalovaných zo spáchania skutku jednoznačne neusvedčovali. Po prečítaní ich výpovedí rozpory nevysvetlili, čo však nemožno vyhodnotiť, že na hlavnom pojednávaní klamali. Podľa záverov znalkyne z odboru psychológie poškodení klamú v podstate stále. U oboch poškodených bola zistená ľahká mentálna retardácia, bez etických a charakterových zábran. Sklon ku klamaniu bol u nich diagnostikovaný paušálne, teda klamú aj vtedy, keď to stráca voči ich osobám význam.

Okresný súd správne konštatoval, že v danej veci neexistujú také dôkazy, ktoré by jednoznačne preukazovali, že sa skutok stal tak, ako je to uvedené v obžalobe. Ani výpoveď príslušníka polície P. D. nie je takým priamym dôkazom, na základe ktorého by mohol súd bez akýchkoľvek pochybností dospieť k záveru o vine oboch obžalovaných. O prípadnom vydieraní poškodených obžalovanými sa dozvedel sprostredkované a v konkrétnostiach sa nevedel bližšie vyjadriť ani k podanému trestnému oznámeniu.

Krajský súd ďalej len zdôrazňuje, že samotní poškodení neuviedli žiadne relevantné dôkazy a následne aj orgány činné v trestnom konaní nedôsledne zabezpečili dôkazy v čase spáchania skutku, napríklad neboli obžalovaní sledovaní, či odvážajú poškodených na Bočiar kradnúť železo, resp. nevyčkali na iné skutočnosti, ktorými by bola preukázaná pravdivosť tvrdení poškodených, predovšetkým s poukázaním na ich výrazne oslabenú schopnosť následnej reprodukcie prežitej udalosti

V danom štádiu trestného konania nie je možné túto skutočnosť konvalidovať žiadnym iným dôkazom, nakoľko ide o neopakovateľné úkony, ktoré mali byť dôsledne a zákonným postupom zabezpečené v prípravnom konaní. Nemožno v tomto štádiu trestného konania (v konaní pred súdom po podaní obžaloby) od súdu spravodlivo požadovať, že bude v tomto smere dopĺňať dokazovanie, ktoré malo byť vykonané v prípravnom konaní, najmä s ohľadom na zásadu kontradiktórnosti.

Krajský súd považuje za potrebné taktiež poukázať aj na to, že hodnotenie vykonaných dôkazov v trestnom konaní upravuje ustanovenie § 2 ods. 12 Tr.por. Podľa tohto ustanovenia orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Zákon pritom neustanovuje nijaké pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov, potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov.

Voľné hodnotenie dôkazov je dôsledkom zložitej duševnej činnosti a vytvára sa logickým úsudkom. Orgány činné v trestnom konaní a súd musia vo svojom rozhodnutí zdôvodniť svoje vnútorné presvedčenie. Vnútorné presvedčenie je odôvodnené objektívnymi skutočnosťami a je ich logickým dôsledkom. Možno preto teda preskúmať, či postup pri vytváraní vnútorného presvedčenia bol správny a či vnútorné presvedčenie je dôvodné.

K otázke hodnotenia dôkazov treba dodať, že podľa ustálenej súdnej praxe výrok o vine sa môže zakladať len na dôkazoch, ktoré boli vykonané zákonným spôsobom, a pritom celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, že ho spáchal obvinený a ako trestne zodpovedný subjekt.

Náležité zistenie skutkového stavu vyžaduje, aby každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie bola spoľahlivo preukázaná tak, aby nemohla vzbudzovať akúkoľvek pochybnosť. Za náležité zistenie skutkového stavu veci preto nemožno považovať len zistenie o pravdepodobnosti dokazovanej skutočnosti, keď výsledky dokazovania síce pripúšťajú možnosť záveru, že existuje, avšak na druhej strane nevylučujú možnosť iného alebo celkom opačného záveru. Ak po vykonanom dokazovaní zostanú pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre posúdenie veci, treba rozhodnúť v prospech obvineného v zmysle zásady „in dubio pro reo“ vyplývajúcej zo zásady prezumpcie nevinoty.

Súd nemôže vyvodzovať náležité zistenie skutkového stavu veci z domnienok a hypotéz, čo aj s vysokým stupňom pravdepodobnosti, pokiaľ pripadá do úvahy aj iný priebeh skutkového deja.

Pokiaľ ostanú po vykonaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov v akomkoľvek smere pochybnosti o vine obžalovaného a tieto pochybnosti sa týkajú skutkových zistení, musí sa rozhodnúť v prospech obžalovaného.

Krajský súd k námietke prokurátora, že okresný súd sa v rámci dokazovania nevysporiadal tiež s návrhom prokurátora predneseným dňa 09.11.2020 na hlavnom pojednávaní, aby boli vypočutí svedkovia P. M., Y. N. predtým U. a svedkyňa - manželka obžalovaného P. C., za účelom vyjadrenia sa ku správe na facebook-u, ktorú mali dostať a ktorá mala obsahovať vyhrážky voči poškodeným, udáva, že toto tvrdenie sa nezakladá na pravde, lebo všetci menovaní svedkovia boli na základe návrhu prokurátora vypočutí na hlavnom pojednávaní konanom dňa 3.5.2021 (č.l. 331 až 334 trestného spisu)

Krajský súd v predmetnej trestnej veci nezistil žiadne zákonné dôvody na zmenu napadnutého rozsudku vo vzťahu k výroku o vine v neprospech obžalovaných, a preto odvolanie prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr.por. zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.